

ČESKÁ REPUBLIKA ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou v právní věci žalobce: I. CH., proti žalovanému: **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, Havířská 632, 272 01 Kladno, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 27. 6. 2013, č. j. KRPS-114398-43/ČJ-2013-010023-SV, o prodloužení doby zajištění,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) doručenou soudu dne 22. 7. 2013 domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž byla podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) prodloužena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalované ze dne 8. 4. 2013, č. j. KRPS-114398-18/ČJ-2013-010023-SV (dále jen „rozhodnutí o zajištění“), o 89 dnů.

Žalobce namítá porušení § 124 odst. 1 a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 2 odst. 1 a bodem 9 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně

pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Podle žalobce nebyla žalovaná s ohledem na probíhající řízení o mezinárodní ochraně oprávněna rozhodnout o prodloužení zajištění žalobce podle zákona o pobytu cizinců. Připomíná úpravu obsaženou v čl. 2 odst. 1 návratové směrnice (vztahuje se na státní příslušníky třetích zemí neoprávněně pobývajících na území členského státu) a v bodu 9, podle kterého by státní příslušník třetí země, který požádal o udělení mezinárodní ochrany, neměl být považován za osobu neoprávněně pobývající na území daného členského státu. Dále poukazuje na rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SD EU“) ze dne 30. 5. 2013, sp. zn. C-534/11, podle kterého se návratová směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o oprávněném prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí. Žalobce učinil dne 10. 4. 2013 prohlášení o mezinárodní ochraně a dne 15. 3. 2013 nabylo právní moci rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR o zamítnutí žadatelovy žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné. Proti tomuto rozhodnutí podal dne 28. 5. 2013 žalobu ke Krajskému soudu v Praze, o které nebylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí rozhodnuto. Z toho plyne, že minimálně v době od 10. 4. do 15. 5. 2013 nebylo možné činit úkony směřující k realizaci správního vyhoštění a žalobce byl vyjmut z možnosti aplikace zákona o pobytu cizinců. Za této situace mohla žalovaná rozhodnout o dalším setrvání v zařízení pro zajištění cizinců pouze za splnění podmínek judikovaných SD EU. K otázce možnosti ponechat v zajištění osobu, která podala žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co byla zajištěna v souladu s čl. 15 návratové směrnice, označený soud judikoval, že státní příslušník třetí země může být ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních skutečností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování v zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení. Týž soud zároveň upozornil, že z pouhé skutečnosti, že v okamžiku podání žádosti o azyl již bylo vůči žadateli vydáno rozhodnutí o navrácení a že byl žadatel zajištěn na základě čl. 15 návratové směrnice 2008/15, nelze bez individuálního posouzení veškerých relevantních okolností vyvozovat domněnku, že tuto žádost podal pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné. Podle žalobce nebyly splněny shora uvedené podmínky a žalovaná v tomto směru neprovedla ani žádnou úvahu a touto otázkou se vůbec nezabývala, mělo být zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění ukončeno učiněním prohlášení o mezinárodní ochraně dne 10. 4. 2013. Pokud se tak nestalo, je jakékoli další rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění vydané podle zákona o pobytu cizinců nutné považovat za nezákonné, což je i případ napadeného rozhodnutí. Pro úplnost pak uvedl, že v jeho případě nebylo rozhodnuto ani o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a že tedy neměl povinnost setrvat v uvedeném zařízení ani na základě zvláštního právního předpisů.

V dalším bodu žaloby se žalobce zabývá periodicitou soudního přezkumu ve vztahu k § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen Úmluva), podle kterého má každý, kdo byl zbaven osobní svobody, může podat návrh na řízení, ve kterém má soud urychleně rozhodnout o zákonitosti zbavení osobní svobody a nařídít propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2012, č. j. 7 As 97/2012 – 26, a uvádí, že v případě žalobce byla délka trvání zajištění stanovena na 89 dnů, což ho zbavuje práva garantovaného shora uvedeným článkem Úmluvy, na čemž nic nemění, že může kdykoli podat návrh na zahájení řízení podle § 200o občanského soudního řádu, neboť přednostní rozhodování o tomto návrhu nestačí k tomu, aby byl tento přezkum považován za urychlený. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném rozsudku stanovil hraniční dobu v délce jednoho měsíce.

Žalobce konečně považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné ve vztahu k době trvání zajištění a tedy vydané v rozporu s § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle žalobce je výrok rozhodnutí o době trvání zajištění nedostatečně zdůvodněn, když žalované k délce zajištění neuvedla jedinou konkrétní skutečnost, týkající se konkrétních kroků, které k realizaci správního vhoštění ještě musí provést, ani jakými úvahami se při stanovení doby zajištění řídila.

Žalovaná se ve vyjádření k žalobě k výtkám žalobce nikterak nevyjádřila. Uvedla pouze, že každý případ je řešen individuálně a jedinež policista, který byl při omezení osobní svobody, má přehled o podmínkách, ve kterých cizinec žije, jak se choval a co uvedl při výslechu. Pokud to není možné, je provedena alespoň pobytová kontrola. Tak tomu bylo i v případě žalobce, kdy byl při policejní eskortě zavazzen pro osobní věci do garáže, kterou obýval společně s další osobou. Garáž je u vlakového nádraží, neměla jakékoli vtápění, šlo pouze o čtyři holé stěny a střechu, vrata byla zajištěna pouze jakousi zarážkou. Je proto možné konstatovat, že v době zajištění byl žalobce cizincem bez domova. Účelovost podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany plyne z toho, že žalobce pobývá na území České republiky již od roku 1993, od roku 2007 neoprávněně a žádost o udělení mezinárodní ochrany podal až při zajištění; tedy neučinil tak v době, kdy mu bylo vydáno první rozhodnutí o správním vyhoštění, při kterém nebyl zajištěn. Rozhodnutí o správním vyhoštění nerespektoval a svým promyšleným jednáním mařil. Žalobce byl zajištěn ze čtyř důvodů z pěti možných podle zákona o pobytu cizinců, tudíž mohl předpokládat, že správní orgán je pevně rozhodnut jednat v co největší možné síle, aby bylo dodržováno právo. Protože žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, nemohl správní orgán činit žádné kroky vedoucí k realizaci správního vhoštění. Proto bylo přikročeno k prodloužení doby zajištění. Správní orgán by mohl rozhodnout o prodloužení doby zajištění např. o třicet dnů, ale tato doba je při neustálém odvolávání žalobce a podávání žalob prakticky nulová. Pokud bude žalobci přiznána mezinárodní ochrana, bude propuštěn. V opačném případě bude realizováno správní vyhoštění. Žalovaná nemůže nikterak ovlivnit délku jiných řízení vyvolaných podáním opravného prostředku. Otázkou doby prodloužení se náležitě zabývala a vzala v úvahu, že rozhodná je délka řízení o udělení mezinárodní ochrany, ztotožnění podle orgánů Ukrajiny, vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a jeho následná realizace. V důsledku podávání opravných prostředků žalobcem, nemůže správní orgán konat, tak jak by mohl. Z úřední činnosti je žalované známo, že není-li vedeno řízení o udělení mezinárodní ochrany, je správní vyhoštění realizováno maximálně do jednoho měsíce od omezení osobní svobody. Azylové řízení však tuto délku velice prodlužuje.

Ze správního spisu plyne, že žalobce pobývá na území ČR od roku 1993 nejprve na základě víza a posléze dlouhodobého pobytu, který mu však byl zrušen rozhodnutím policie ze dne 2. 10. 2007 z důvodu pozbytí podmínky beztrestnosti, neboť žalobci byl trestním příkazem Okresního soudu v Kladně ze dne 9. 5. 2007, č. j. 1 T 36/2007 – 40, odsouzen za spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky k podmíněnému trestu odnětí svobody. Dne 6. 8. 2012 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu tří let, neboť při kontrole v Mostě dne 4. 8. 2012 se nemohl prokázat žádným dokladem totožnosti. Tehdy uvedl, že se po ukončení pobytu vrátil asi na dobu 14 dnů na Ukrajinu, následně přijel do Zlonic za přítelkyní a od roku 2008 je v České republice nelegálně, čehož si je vědom. Na Ukrajinu se jako bývalý důstojník vrátit nemůže, protože podepsal, že pět let nevycestuje. To nedodržel a policie by ho zatkla. Týmž rozhodnutím bylo žalobci uloženo zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců – povinnost pravidelně (každé pondělí) se hlásit na policii. Toto opatření však žalobce neplnil. Žalobce je veden v Schengenském informačním systému jako nežádoucí osoba (odepření vstupu do Schengenského prostoru)

v době od 14. 8. 2012 do 4. 10. 2015. Proto byl žalobce dne 8. 4. 2013 podle § 124 odst. 1 písm. c), d) a e) zákona o pobytu zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 5. 2013, č. j. 44 A 17/2013 – 16, neboť rozhodnutí o zajištění nevykazuje tvrzené nezákonnosti.

Z napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění plyne, že dne 7. 4. 2013 byl žalobce ve Slaném kontrolován policejní hlídkou, která zjistila, že žalobce nemá doklady totožnosti. Dne 8. 4. 2013 bylo zahájeno další řízení o správním vyhoštění a žalobce byl za účelem správního vyhoštění zajištěn. Dne 10. 4. 2013 učinil prohlášení o mezinárodní ochraně. Dne 14. 5. 2013 byla žádost o udělení mezinárodní zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, o které nebylo do dne vydání napadeného rozhodnutí rozhodnuto. Žalovaná shledala, že žalobce nerespektoval předchozí rozhodnutí o správním vyhoštění, zvláštní opatření neplnil a z území České republiky nevycestoval. Správní orgán tak nemá záruku, že by po propuštění ze zajištění žalobce s orgány policie komunikoval, neboť je nebezpečí, že by se s osobními věcmi (třemi igelitovými taškami) mohl přemístit do jiného města a tam se skrývat. Zohledněna byla šestiletá délka nelegálního pobytu a skutečnost, že není zdravotně pojištěn, a nemá finanční prostředky k životu. Přihlédnuto bylo také k nulovým rodinným vztahům, k věku žalobce a zdravotnímu stavu. Jedinou překážkou vycestování je finanční situace žalobce, která však realizaci správního vyhoštění odpadne. Nelze proto uložit ani zvláštní opatření. Žalovaná dále uvedla, že při stanovení doby prodloužení zajištění přihlédla k předpokládané složitosti přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, když vycházela ze skutečnosti, že důvody zajištění i nadále trvají, neboť je důvodná obava, že žalobce může mařit výkon správního rozhodnutí, neboť tak již v minulosti učinil a nadále je evidován v informačních systémech smluvních států. Skutečnosti, že nevycestoval z území České republiky v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění a že závažným způsobem porušil povinnost uloženou ve zvláštním opatření, jsou podle názoru správního orgánu neměnné. S ohledem na shora uvedené je prodloužení doby zajištění o 60 dnů opodstatněné.

Z úřední činnosti je soudu známo, že žalobce podal dne 30. 5. 2013 proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobu u Krajského soudu v Praze, u kterého je vedena pod sp. zn. 49 Az 33/2013. V žalobě žalovanému Ministerstvu vnitra vytýká porušení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, když nebylo přihlédnuto k obavám žalobce z možného pronásledování v zemi původu z důvodu porušení povinnosti vojenského důstojníka nevycestovat ze země původu po opuštění armády po dobu pěti let. O této žalobě nebylo dosud rozhodnuto.

Pro posouzení věci je podstatná následující právní úprava:

Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví policie v rozhodnutí o zajištění dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení.

Podle § 125 odst. 1 až 3 zákona o pobytu cizinců nesmí doba zajištění překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. Policie je oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 i nad tuto dobu za podmínky, že vyhoštění cizince je

uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud cizinec v průběhu zajištění zmařil výkon správního vyhoštění, nebo uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu.

Podle § 127 odst. 2 zákona o pobytu cizinců není prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu v průběhu zajištění důvodem pro ukončení zajištění.

Podle § 72 zákona o azylu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany oprávněn pobývat na území po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany; to neplatí, je-li zajištěn podle zvláštního právního předpisu nebo podal-li žádost o udělení mezinárodní ochrany v tranzitním prostoru mezinárodního letiště a nebyl mu povolen vstup na území (§ 73). Ministerstvo je oprávněno pobyt žadatele o udělení mezinárodní ochrany omezit jen na část území (§ 46 a 46a). Poznámka pod čarou odkazuje na zákon o pobytu cizinců.

Podle bodu 9 odůvodnění návratové směrnice by v souladu se směrnicí Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka státní příslušník třetí země, který požádal o azyl v některém členském státě, neměl být považován za osobu neoprávněně pobývajících na území daného členského státu, dokud nenabude platnosti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti nebo rozhodnutí o ukončení jeho oprávnění k pobytu jakožto žadatele o azyl.

Podle čl. 2 odst. 1 návratové směrnice se tato směrnice vztahuje na státní příslušníky třetích zemí neoprávněně pobývajících na území členského státu.

Podle čl. 18 odst. 1 směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka státní příslušník třetí země, který požádal o azyl v některém členském státě (dále jen „procedurální směrnice“), členské státy nezajistí osobu pouze z toho důvodu, že se jedná o žadatele o azyl.

Podle čl. 7 odst. 3 směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (dále jen „směrnice o minimálních normách“), je-li to nezbytné, například z právních důvodů nebo z důvodu veřejného pořádku, mohou členské státy v souladu s vnitrostátními předpisy naříditi žadateli, aby se zdržoval na určeném místě.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Vycházel přitom z dřívějšího rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2013, č. j. 44 A 28/2013 – 20, jehož závěry jsou plně aplikovatelné i na daný případ.

V označeném rozsudku bylo konstatováno, že: „Pro věc jsou významné závěry SD EU vyslovené v rozsudku ze dne 30. 05. 2013, sp. zn. C-534/11 Mehmet Arslan. SD EU v odpovědi na předběžné otázky položené Nejvyšším správním soudem uvedl, čl. 2 odst. 1 návratové směrnice ve spojení s bodem 9 jejího odůvodnění musí být vykládán v tom smyslu, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu procedurální směrnice, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o oprávněném prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí. V návaznosti na to však v odst. 56 odůvodnění uzavřel, že je proto prozatím na členských státech, aby za plného respektování závazků vyplývajících z mezinárodního práva i z práva unijního stanovily důvody, pro něž smí být žadatel o azyl zajištěn nebo ponechán v zajištění. V odstavcích 57 a 58 pak jako limity dané unijním právem zmiňuje ustanovení čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice a čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách.

Z uvedeného tedy vyplývá, že unijní právo otázku zajištění žadatele o azyl výslovně neupravuje a je na členských státech, aby v případě potřeby takovou možnost upravily ve svém vnitrostátním právu. To ČR učinila právě ustanovením § 72 odst. 3 zákona o azylu a § 127 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když v této oblasti, jež (jak SD EU ve zmíněném rozsudku uvedl) je unijním právem neregulovaná, zakotvila shodný režim pro zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu jako pro cizince, kteří o mezinárodní ochranu nepožádali. Žalobce v podané žalobě zjevně vychází z nesprávné představy, že tam, kde chybí regulace v unijním právu, nesmí ČR přijímat žádná legislativní pravidla. Takový závěr je však zjevně nesprávný, zejména pak v oblasti, jež je pouze předmětem harmonizace prostřednictvím směrnic. Soudu není známa žádná norma, jež by v této oblasti vnitrostátní regulaci zakazovala. Nelze tak hovořit o rozporu příslušných ustanovení s unijním právem.

Pokud pak SD EU v případě Mehmet Arslan pod bodem dva uzavřel, že unijní právo nebrání tomu, aby byl žadatel o mezinárodní ochranu ponechán v zajištění, jestliže se po individuálním posouzení všech okolností ukáže, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem zdržet či zmařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, činil tak na základě konkrétního dotazu předloženého Nejvyšším správním soudem a reagoval na konkrétní typovou situaci. Jak plyne z odst. 54 odůvodnění, smyslem poskytnuté odpovědi bylo mj. dostatečně zdůraznit, že samotným důvodem pro pokračování v zajištění nemůže být ve smyslu čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice bez dalšího pouze souslednost vydání rozhodnutí o vyhoštění a následné žádosti o přiznání mezinárodní ochrany. Z odst. 53 a 56 odůvodnění rozsudku pak jasně plyne, že tento v odpovědi zmíněný důvod nelze chápat jako jediný možný pro pokračování v zajištění cizince a že členský stát může stanovit i jiné důvody pokud dodrží omezení daná unijním právem – např. čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách.

Důvod zajištění opírající se o § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tj. skutečnost, že je zde nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neodporuje čl. 18 odst. 1 procedurální směrnice a vyhovuje i relativně širokému prostoru, který je národním zákonodárci dán čl. 7 odst. 3 směrnice o minimálních normách. S ohledem na skutečnost, že důvody pro zajištění žalobce byly poprvé shledány již před podáním žádosti žalobce o přiznání mezinárodní ochrany, je evidentní, že zajištění žalobce není odůvodněno (výhradně) podáním takové žádosti. Rozhodnutí o prodloužení tohoto zajištění sice již podání žádosti zmiňuje, nicméně důvody pro prodloužení zajištění žalobce o ně nijak neopírá, neboť je i nadále spatřuje v předchozím jednání žalobce, který dlouhodobě ignoroval cizinecké právo platné na území ČR a předchozí rozhodnutí o správním vyhoštění.

Lze tedy shrnout, že přesvědčení žalobce o rozporu ustanovení § 72 odst. 3 zákona o pobytu cizinců s unijním právem není správné a stejně tak se žalobce mylí, jestliže považuje za jediný možný důvod pokračování zajištění své osoby po podání žádosti o mezinárodní ochranu závěr, že podaná žádost byla zjevně účelová. Důvodem pro zajištění žalobce může být v souladu § 127 odst. 2 a § 124 zákona o pobytu cizinců (a bez rozporu s unijním právem) i skutečnost, že se žalobce v minulosti vyhýbal výkonu správního vyhoštění a dlouhodobě porušoval předpisy cizineckého práva. Nelze tak úspěšně napadenému rozhodnutí vyčítat, že se nezabývalo otázkou eventuální účelovosti podané žádosti, neboť k tomu by byl důvod např. teprve při prodlužování trvání zajištění nad 180 dnů ve smyslu § 125 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, bylo-li by již jedinou překážkou realizace správního vyhoštění právě jen a pouze běžící řízení o žádosti o mezinárodní ochranu.“

V nyní projednávané věci je situace obdobná. Žalobce byl zajištěn ještě dříve, než podal žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu nebezpečí, že bude mařit uložené správní vyhoštění, což ostatně dříve již učinil, když nedodržel podmínky zvláštního opatření, a dále z obavy, že nebude komunikovat se správním orgánem a že se může skrývat v jiném

městě a vyhýbat se tak správnímu vyhoštění. Tyto obavy, které také soud považuje s ohledem na dosavadní chování žalobce na území České republiky za opodstatněné, přetrvávají i po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a jsou v napadeném rozhodnutí náležitě a v dostatečném rozsahu popsány. Rozhodnutí žalované tak není nepřezkoumatelné, rozporné s unijním právem, ani právním řádem České republiky. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Žalovaná sice v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla nesprávně, že dobu zajištění prodlužuje o 60 dnů, toto pochybení posoudil soud jako zjevnou nesprávnost (chybu v psaní), neboť závazný je toliko výrok rozhodnutí, podle kterého byla doba zajištění žalobce prodloužena o 89 dnů. Tuto dobu považuje soud za přiměřenou, neboť dosud nebylo ukončeno soudní řízení o přezkoumání rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany.

K námitce žalobce ohledně délky řízení soud uvádí, že soudní ochranu práv zajištěného cizince český právní řád zajišťuje dvěma způsoby. Zajištěný cizinec je oprávněn proti rozhodnutí správního orgánu o zajištění (prodloužení doby zajištění) podat správní žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s., a požádat soud o přezkum zákonnosti zajištění. Proti tomuto rozhodnutí správního soudu je dále přípustná kasační stížnost. Dále je zajištěný cizinec oprávněn podle § 200o a násl. zákona č. 99/1963 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) podat návrh obecnému soudu, aby nařídil jeho propuštění na svobodu z důvodu, že nejsou splněny podmínky pro trvání jeho zajištění stanovené zákonem o pobytu cizinců. Soud přezkoumá, zda trvají podmínky zajištění a rozhodne o trvání zajištění nebo nařídí propuštění, jestliže zákonné důvody trvání zajištění pominuly. Toto řízení může zajištěný iniciovat každé tři týdny od právní moci rozhodnutí. Touto právní úpravou se v minulosti zabýval také Ústavní v nálezu ze dne 12. 5. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 10/08, a to v souvislosti s návrhem na zrušení § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (danou tematiku řešil k jinému právnímu stavu). Konstatoval mimo jiné (v podrobnostech viz citovaný nálezh), že právo na soudní kontrolu zákonnosti zbavení svobody, garantované článkem 5 odst. 4 Úmluvy, je v případě zajištění cizince podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců dostatečně zaručeno jednak institutem správní žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s., jednak možností obrátit se na soud s návrhem na propuštění na svobodu podle § 200o o. s. ř. Ústavní soud tedy vychází z toho, že oba instituty každý jednotlivě garantují soudní kontrolu zákonnosti zbavení svobody, byť to blíže nerozebírá. Důvod této dvojí ochrany není zcela zřejmý. Patrně je jím pouze nedořešení historického vývoje těchto institutů. Ustanovení § 200o až 200u o. s. ř. byla do páté hlavy třetí části o. s. ř. vložena s účinností od 1. 1. 2000. Tato původní úprava odňala posuzování zákonnosti rozhodnutí o zajištění správnímu soudnictví, třebaže zjevně rozhodnutí o zajištění cizince bylo rozhodnutím správního orgánu ve smyslu tehdejšího ustanovení § 247 o. s. ř. Soud tehdy posuzoval nejen to, zda zákonné důvody pro zajištění trvají, ale přezkoumával případně také zákonnost rozhodnutí, jímž bylo o zajištění rozhodnuto. Od 1. 1. 2003 došlo ke změně především v tom směru, že samotné rozhodnutí o zajištění je přezkoumáváno správním soudem. Soudům obecným zůstává pravomoc k rozhodování o propuštění cizince ze zajištění, tedy jen část dřívější agendy. Může se zdát, že toto dělení má z hlediska teoretického logiku, neboť soudy ve správním soudnictví jsou koncipovány pouze jako soudy přezkumné a nikoli nalézací. I když ani tato premisa již neplatí do důsledku. Podle názoru zdejšího soudu je zmíněná dvojí ochrana nekoncepční, těžko nalézající reálné opodstatnění a zbytečně zatěžující soudní soustavu, zejména pokud je v obou institutech vyvíjen tlak na velmi rychlé rozhodování soudu. Ve správním soudnictví je soud vázán striktní lhůtou podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jejíž délka činí 7 pracovních dní ode dne doručení správního spisu soudu. Touto právní úpravou je žalobci garantován urychlený přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění, popř. rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění. Rychlost řízení před nalézacím soudem není zdejší soud oprávněn posuzovat,

nicméně zařazení rozhodování o propuštění cizince ze zajištění v řízení před nalézacím soudem do režimu přednostního vyřizování věcí, je rovněž dostatečným garantem včasnosti ochrany práv žalobce.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl úspěch ve věci úspěch a žalované, které by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 29. července 2013

JUDr. Věra Šimůnková, v.r.
samosoudkyně

Rozsudek byl vyhlášen dne 29. 7. 2013 [§ 49 odst. 11, § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní].

Za správnost: Nešporová